



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VI me, 1480

[Prima pars]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Erāo tū dicit. Tunc reliquit & Tangit finis pugne
 q̄tum ad duo scz quo ad figuram hostis. et quo ad
 gloriam triumphantis. dicit ergo: Tunc reliquit eū
 diabolus: non reliquit eū quasi obediens precepto
 eius. sed expulsus auctoritati xpi q̄ hm Cris. ad nostram p̄ficiat
 solationem qz non temptat nos diabolus q̄tuz vult. h̄ q̄tuz
 permittit a deo. Et nota q̄ dicit Luc. q̄ diabolus reliquit xpm
 ad tpus. Quia hm Ambro. nō temptaturus. sed apte expugna
 turus eū postea aduenit. vel vt dicit Agari. recessit a xpo quia
 ipse xpus mūdi materiaz p̄fete diuino subiecerat amorē. postea
 vero puocauit iudeos ad insidias xpi vt ex hoc metaret cristū
 ad odium eoz. Aut pōt dicit hm Theo. q̄ primo temptauerat
 xpm in deserto de voluptate & recessit ab eo vsqz ad tpus crucē
 in quo eū erat temptaturus d̄ tristitia & timore mortis. Secūdo
 pōit gloria triūphantis in obsequio angeloz: Et ecce ange
 li accesserūt. naz hm Cris. Præpientē dño accesserant vt daret
 locus diabolo aduersus xpm: & ministrabant ei: in quibz autē
 illi ministrauerint scire non possumus ut dicit Cris. Utz ad sana
 tiones infirmitatū. aut ad cōredionem aīaz. an ad effugatio
 nem demonū. que oīa per angelos ipse facit. vnde ip̄s facien
 tibus ipse facere videt. tamen manifestū est q̄ nō ppter necessita
 tem impotentie eius. h̄ ppter honorem p̄tatis ei ministrant. q̄a
 non dicit q̄ adiuuent eum. h̄ q̄ ministrant. aut etiam dicit pōt
 q̄ ministrant ei abū & potū. nobis etiam cū temptatiōes de
 monis vinamus angeli ministrantes assunt. Rogemus ḡ & &
Vñica secunda q̄dragesime Sermo. xxx

Sumpsit ih̄sus petrum et Jacobuz & iohannē fra
 trem eius. & duxit illos in montem excelsum seorsum
 et transfiguratus est ante eos & &. Math. 17. hoc
 idem habet Mar. 9. Et Luce. 9. quale futurum sit
 corpus n̄m qd̄ presenti tpe per ieiunū & abstinentiaz macera
 mus. xpus in claritate sui corpis monstrauit qm̄ transfigura
 tus est in monte. Vnde ad Phil. 3. Saluatorem expectamus dñm
 ih̄m xpm qui reformabit corpus hūilitatis n̄re & figuratū cor
 poris claritatis sue. ad quā claritatem pducit ieiunium. sic auz
 per attenuatiōē flamme ignis ad sumū fulgorem deducitur
 Hoc autē euangeliū vbi agit de transfiguratiōe dñi in tres p̄s
 diuiditur. in quaz prima d̄ quoz intuitu fuerit celebrata. i se
 cunda addit quanto fuerit miraculo gl̄ificata ibi: et resplēdit.
 facies eius: in tertia postponit quanto fuerit secreto occultata

Sermo

ibi: Et descendantibus illis: **A** Primo ergo ostenditur ubi et quibus presentibus transfiguratus est xps: Assumpsit ihs petrum et Iacobum et Iohannem fratrem eius: et Iacobi. Sed Augustinus et Ambrosius dicunt hunc Iacobum fuisse minorem fratrem domini. Et dicere possumus etiam Iacobum minorem fuisse fratrem Iohannis quia iudei natos ex fratribus vel sororibus fratres appellabant. Iam enim minor natus fuit ex maria cleophae sorore marie matris domini et marie matris Iohannis. unde utriusque frater dici potest. sed quia iste Iacobus creditur esse ille. de quo dicit Actuum. 12. Quod herodes occidit Iacobum fratrem Iohannis gladio. quod constat non esse Iacobum minorem. sed potius maiorem. Ideo forte ut communiter dicitur. iste Iacobus qui assumptus fuit in montem. fuit Iacobus maior. filius zebedei et salome frater Iohannis: et duxit illos in montem exelsus. iste mons est Thabor qui distat a nazareth. 40. miliaria: seorsus in parte viz montis magis sepata et occulta: et transfiguratus est ante eos: In Luca scriptum est quod dum oraret species vultus eius facta est altera. oratio enim coniungit diuino lumini. Ideo dicit Damascenus. quod oratio est diuine reuelatio glorie. **B** Dic sunt aliqua inquirenda et primo quoniam qualis fuerit illa transfiguratio domini. Et dicendum quod non fuit aliter transfiguratus. ut dicit Augustinus. nisi quia facies eius resplenduit sicut sol. Sed de isto splendore tria occurrunt dubia. primo an illa claritas fuerit in corpore christi. Et dicunt quidam illam claritatem fuisse in aere circumfuso non autem in corpore christi. Hoc videtur repugnare euangeliste non quidem dicenti quod aer resplenduerit sicut sol. sed quia facies christi resplenduit. Alii vero dixerunt quod christus ad tempus mortalitatem deposuerit et per tempus illo suscepit gloriam claritatis. sed hoc non apparet. quia sicut per resurrectionem in carne immortalis cicatrices permanserunt et palpatum se prebuit atque manducauit et bibit. que omnia vident pertinere ad carnem mortalem. ita in carne adhuc mortali mortalitate manente. immortalitatis gloriam ostendere potuit. Alii autem dixerunt quod corpus christi per naturam erat immortale et splendens. fecerat tamen illud mortale ut posset pati. et claritatem que sibi naturaliter inerat ostendit in transfiguratione. sed nec illud videtur esse verum. quia claritas transfigurationis fuit claritas corporis glorificati. sed christus ante mortem non habuit corpus glorificatum. Unde Lucas. 24. Oportuit christum pati et ita intrare in gloriam suam. que gloria secundum Theologum. intelligenda est de glorificatione humanitatis. Et Iohannis. 2. Dicit quod nondum erat datus spiritus sanctus quia nondum erat ihesus glorificatus. Dicendum est

igitur q̄ illa claritas fuit in corpe cristi non p̄ depositionē mor-
talitatis sed ea manente nec itē ante transfigurationē illa cla-
ritas p̄existebat. Sed s̄m q̄ dicit Cirillus. nō mutata figura et
conditione corpis quedā splendida gl̄ia sup̄uenit in eū. C
Sed tunc est s̄m dubium. si enim xp̄i corpus non erat tale per
naturā vnde ergo venit ista claritas. Et dicendum est q̄ xp̄us
s̄m diuinitatē est splendor glorie et figura suba eius. Hebr. 1.
Vnde dicit Dam. ab anima xp̄i vnita claritati diuinitatis redū-
dit in corpus claritas illa sicut a lumie candelescē redūdat cla-
ritas in lucernam in extremis. Sed dices claritas corpis xp̄i
erat materialis visibilis oculo corpali. claritas vero aīe ipsius
erat spiritalis et oculo corpali invisibilis. ergo nō fuit ab ista
Et dico q̄ claritas corpis xp̄i licet esset corporalis deriuata est
tamen a spiritali quē admodum motus et operationes corpis
materiales deriuant ab operationibz anime spūalibus. Tercium
dubium est an aliqua transmutatio facta fuerit in corpore xp̄i
et respondet Die. dicens. Nemo putet eū pristinaz formā et fa-
ciem p̄didisse vel amisisse corpis veritatem et assumpsisse corp⁹
spūale vel aerē. sed dicit euangelista q̄ resplenduit facies eius
vnde suba non tollit. sed gloria cōmutat manente igit corpis
veritate et figura non variata transfiguratus est. Sed dices
transfiguratio dicit translationē et mutatioez figure. quō igit
nō fuit mutata figura xp̄i. Dico q̄ figura pprie dicit limamē-
ta et effigiem faciei que non fuerit mutata in xp̄o. sed tñ trans-
figuratus ē. quia in figura illa sup̄uenit inconstueta claritas. si-
cut figura alicui⁹ d̄ mutari. qñ ppter verecundia⁹ rubet. vel ppter
timorem pallet et tñ substantialiter ipsa figura manet. Vñ sci-
endum q̄ claritas transfigurationis in tribz differt et auenit cū
claritate gl̄ificationis. Primo quidē aueniūt ī substantia qz eadē
claritas substantialiter est vtraqz. sed differt in p̄fectione qz cla-
ritas glorie maior ē claritate transfigurationis. Secdo cōueniunt
in existēcia. quia vtraqz vere est in corpore hominis et non alibi
sed differunt qz claritas glorie habet esse p̄manens et p̄petuū
Sed gloria transfigurationis fuit p̄transiens et breui tpe. Ter-
cio aueniunt ex parte sube quia neutra variat corp⁹ hominis
substantialiter. sed vtraqz est in vero corpe hominis. S3 differt
qz corpus claritatis transfigurationis erat corruptibile et mor-
tale. claritas glorie erit in corpore liberato ab omni corruptio-
ne et morte. D Sedo querit quare xp̄us voluerit transfi-
gurari. Et dicendum est q̄ istius transfigurationis q̄tuor pos-
sunt cause assignari. Primo s̄m Ambro. et Theop. vt oñderet

Sermo

veritatem future beatitudinis. beatitudo enim futura est supra apprehensionem rationis humane quia in cor hominis non ascendit que preparavit deus diligentibus se. Et licet difficilis sit ad credendum beatitudo anime. multo tamen difficilius videtur gloria corporis. ne ergo Christus videretur inania promittere. hanc corporis gloriæ demonstravit. Secunda causa huius ut dicunt Hieronimus et Crisostomus. Est quod discipuli audientes se debere mori pro Christo timebant mortem. ut igitur provocaret eos ad futuram beatitudinem. pro qua etiam mortem contemnerent ipsam gloriam corporis eis ostendit. Tercia causa ut etiam dicit Hieronimus. est ut non scandalisarentur de morte Christi qui erat in tanta gloria resurrectionis. Quarta causa secundum Bedam et Remigium. ut ostenderet in quanta gloria erat venturus ad iudicium. nam in eam gloriam est transformatus. in qua postea venturus est tempore iudicii. Et Tercio querit quare ex omnibus apostolis tres solum assumpsit scilicet petrum Iacobum et Johannem. Et dicendum est pro hoc secundum Theodorum. quod ideo istos assumpsit tanquam vertices et eximios apostolorum. Petrum tanquam diligenter amplius. et altius consistentem Christum. Iohannem vero dilectum. Iacobum autem tanquam theologum magni et altius vocum. Secundo ut ideo dicitur ideo istos assumpsit quod magis de eis videbat quod visiones celarent et nulli manifestarent. Tercio secundum Ambrosium. ideo petrum assumpsit quod claves regni celorum ei tradiderat. Iohannes vero quod matrem in cruce virginem ei commendare disposuerat. Iacobus autem quod primus solum sacerdotale erat ascensus. si verum est quod dicit Ambrosius. Tunc iste iacobus non fuit filius zebedei. Quarto secundum Damianum. ideo petrum assumpsit ut ipse voce patris audiret confirmari suum testimonium. quod dixerat tu es Christus filius dei vivi. Iacobus vero quia ante omnes discipulos erat mortuus. Iohannes autem ut visa dei gloria que non subiacet tempore resonaret illud. in principio erat verbum et Potest tamen et aliter dici. petrus enim passionem Christi abhorrebat. unde Christo dicenti se debere crucifigi. respondit petrus absit a te domine. non erit tibi hoc. ut ergo equanimiter portaret Christi mortem. voluit illi resurrectionis gloriam ostendere. Unde Hieronimus. times inquit mortem. audi gloriam triumphantis. vereris cruce ausculta angelorum ministeria. Duos vero reliquos ideo assumpsit ut presumeret eorum petitiones qua desideraverunt sedere in regno Christi. unus a dextris eius et alter a sinistris existimantes regnum celorum esse mundanum. ut ergo ostenderet illis cuius regni gloriam desiderarent. ideo transfiguratus est ante eos et

Secunda para.